

ORTADOĞU VE GÖC
Journal of Middle East and Migration Studies

ORTADOĞU VE GÖÇ

Journal of Middle East and Migration Studies

Cilt/Volume 12
Sayı/Issue 01
Haziran/June/2022

“*Ortadoğu ve Göç*” Araştırmaları Dergisi yılda iki sayı olarak yayınlanan hakemli, bilimsel ve süreli bir yayındır. Yayınlanan yazıların bilimsel ve hukukî sorumluluğu yazarlarına aittir.

Journal of Middle East and Migration Studies is a peer-reviewed, academic, periodical journal published twice a year. Facts and opinions published in the *Journal of Middle East and Migration Studies* express solely the opinions of the respective authors.

Eski Adı/Previous Title: Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi

Eski Adla Yayımlanan Sayılar/Year Range of Publication with Former Title: 2011-2020 Vol. 1, no. 1 – Vol. 10, no. 19

Eski ISSN/Former ISSN: 2146-4561

ORTADOĞU VE GÖC
Journal of Middle East and Migration Studies

ORTADOĞU VE GÖC
JOURNAL OF MIDDLE EAST AND MIGRATION STUDIES
p-ISSN: 2718-0980   **e-ISSN: 2757-5144**

SAHİBİ / OWNER
Kilis 7 Aralık Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü adına/on behalf of Kilis 7 Aralık
University Graduate Education Institute DR. ÖĞR. ÜYESİ ERDİNÇ GÜLCÜ

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ / RESPONSIBLE MANAGER
DR. ÖĞR. ÜYESİ BİLAL GÖRENTAŞ/Kilis 7 Aralık Üniversitesi

EDİTÖRLER KURULU / EDITORS
DR. ÖĞR. ÜYESİ ABDULLAH ALTUNCU (Başkan)/Kilis 7 Aralık Üniversitesi
DOÇ. DR. İBRAHİM EFE/Kilis 7 Aralık Üniversitesi
DR. OSMAN ÜLKER/Kilis 7 Aralık Üniversitesi

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD
PROF. DR. M. DOĞAN KARACOKUN/KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. MUSA YILDIZ/GAZİ ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. CENGİZ TOMAR/AHMET YESEVİ ÜNİVERSİTESİ/KAZAKİSTAN
PROF. DR. HALİL İBRAHİM ZEYBEK/GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. M. RUHAT YAŞAR/KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. NUH ARSLANTAŞ/MARMARA ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. ALİ BALCI/SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. MEHMET SAİT TOPRAK/MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. TİM JACOBY/THE ÜNİVERSITY OF MANCHESTER/İNGİLTERE
PROF. DR. AYTAÇ YILDIZ/ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. MEHMET ALİ YILDIRIM/KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. MURAT YEŞİLTAŞ/ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. ELDAR HASANOĞLU/İZMİR KÂTİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. İSMAİL NUMAN TELCİ/SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. MAHMUT KAYA/HARRAN ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. YASSER TARSHANY/ALMADINAH INT. UNIVERSITY/MALEZYA
DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜZEYYEN PANDIR/İŞIK ÜNİVERSİTESİ
DR. ÖĞR. ÜYESİ FATİH YAMAN/İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
DR. MOHAMMED SULIMAN SHBAIR/ALAZHAR UNIVERSITY/GAZZE/FİLİSTİN
DR. FOUAD BENDIFALLAH/UNIVERSITY OF MONTRÉAL/KANADA

DİL EDİTÖRLERİ / LANGUAGE EDITORS
DOÇ. DR. MUHARREM ŞAHİNER/FRANSIZCA
ARŞ. GÖR. GÜLTEN SİLİNDİR KERETLİ/İNGİLİZCE
ARŞ. GÖR. HAMİDULLAH GENÇ/İNGİLİZCE
ÖĞR. GÖR. MURAT YILMAZ/ARAPÇA
ÖĞR. GÖR. ENVER BURAK BADİN/ARAPÇA
ARŞ. GÖR. ENES FURKAN ÖMEROĞLU/ARAPÇA
DOÇ. DR. MUHARREM ŞAHİNER/FRANSIZCA
ARŞ. GÖR. SAFİYE MERVE ÖZKALDI/İBRANİCE
ARŞ. GÖR. EMİNE ZEYTUNLU/FARSÇA

SEKRETARYA / SECRETARIES
ARŞ. GÖR. M. YASİN ÇAKIR
ARŞ. GÖR. M. MÜCAHİD DALKILIÇ
ARŞ. GÖR. MUSTAFA KOYUNCU
ARŞ. GÖR. YELİZ SAYGILI SAVAŞ
ARŞ. GÖR. SEFA ALTAY

ORTADOĞU VE GÖC
Journal of Middle East and Migration Studies

GRAFİK TASARIM / GRAPHIC DESIGN

ÖĞR. GÖR. KADİR POLAT

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

PROF. DR. ŞİNASI GÜNDÜZ/İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. MUHİTTİN ATAMAN/ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. MEHMET MAHFUZ SÖYLEMEZ/İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. NURETTİN GEMİCİ/İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. İSMAİL DEMİREZEN/İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. ENVER ÇAKAR/FIRAT ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. SAMİ KILIÇ/FIRAT ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. M. FATİH KANTER/KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
PROF. DR. HALİL ALDEMİR/KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. YASİN MERAL/ANKARA ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. MUAZZEZ HARUNOĞULLARI/KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. LÜTFİ SUNAR/İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. ZEYNEP SAÇIR/FIRAT ÜNİVERSİTESİ
DOÇ. DR. OMAR HASAN ALAMERI/KUWAIT INTERNATIONAL LAW
SCHOOL/KUVEYT
DR. MONA MOHAMMED YOUNES/LEBANESE UNIVERSITY/LÜBNAN
DR. ENAS M. I. ALQODSI/ABU DHABI UNIVERSITY/BAE

KAPSAM / SCOPE Sosyal Bilimler/Social Sciences

BASIM YERİ / PLACE OF PUBLICATION Kilis 7 Aralık Üniversitesi Matbaası

BASIM TARİHİ / PUBLICATION DATE Haziran 2022 / June 2022

YAZIŞMA ADRESİ / CORRESPONDENCE Kilis 7 Aralık Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü KİLİS

e-posta: ortadoguvegoc@kilis.edu.tr

HAKEM KURULU / REFEREE BOARD

“Ortadoğu ve Göc” dergisi, uluslararası bir dergi olup en az iki hakemin görev aldığı çift taraflı kör hakemlik sistemi kullanmaktadır. Hakem isimleri gizli tutulmakta ve yayımlanmamaktadır. Journal of Middle East and Migration Studies, an international journal, it uses a double-blind review carried out by at least two reviewers. Referee names are kept strictly confidential.

İÇİNDEKİLER

كلمة رئيس التحرير / FROM EDITOR

-----2-7-----

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH ARTICLES

Doç. Dr. Eldar HASANOĞLU

YAHUDİ KUTSAL KİTABINDA MELE-i ÂLÂ: İLAHÎ KONSEY

-----11-48-----

Doç. Dr. Abdulkadir KIYAK & Yakup TAŞ

HIRİSTİYANLIKTA ESKATOLOJİ MİTLERİ

-----49-76-----

Leylanur ÇELİKAGI & Prof. Dr. Nejla GÜNEY

ASALA TERÖR ÖRGÜTÜ VE TERÖR FAALİYETLERİ

-----77-110-----

Dr. Öğr. Üyesi Akin TERCANLI

KRAL DAVUT İLE GOLYAT İKONOGRAFİSİ ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

-----111-142-----

Deniz YILDIZ & Dr. Öğr. Üyesi Esra ASLAN TURAN

TÜRKİYE'DE DİN OLGUSU BAÇLAMINDA SİVİL TOPLUMUN İMKÂNı: ŞANLIURFA'DAKİ SİVİL
TOPLUM KURULUŞLARI ÖRNEĞİ

-----143-194-----

ÇEVİRİ MAKALELERİ / TRANSLATED ARTICLES

Enes Atakan ÇAKIR

MÜSLÜMAN MÜLTECİ VE TERÖR ZANLISINI BİR BİRİNE KARIŞTIRMAK: BREXİT SONRASI

SURİYELİ MÜLTECİ KRİZİNE TEKPİLER

-----195-236-----

ESER DEĞERLENDİRMELERİ / BOOK REVIEWS

Değerlendiren: Dr. Hakan Ömer TUNCA

AMES F. HOLLIFIELD-NEIL FOLEY (ED.), KÜRESEL GÖCÜ ANLAMAK, CALIFORNIA:
STANFORD ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI, 2022, 497.

-----237-243-----

EDİTÖRDEN

Değerli Okuyucular;

21. yüzyıla damgasını vuran göç olgusu insanlık tarihi boyunca var olagelmiştir. Özellikle son yıllarda yaşanan göç akımları bu alan üzerine nitelikli çalışmalar yapılması gerektiğini tekrar gözler önüne sermiştir. Bu bağlamda Ortadoğu ve Göc dergisi olarak Ortadoğu bölgesi ekseninde yaşanan göç olgusunu konu edinen çalışmalara yer vermektedir. Bununla birlikte bölgedeki ülkelerin siyasi, ekonomik, kültürel, sosyal ve dini durumları da ele alınmaktadır. Bu sayımızda da Ortadoğu ve göç konuları çerçevesinde farklı perspektiflerden ele alınan nitelikli çalışmaları kıymetli okuyucularımızın istifadesine sunmaktadır. Ortadoğu ve Göc dergisinin bu sayısında beş araştırma makalesi, bir çeviri makalesi ve bir kitap değerlendirmesi yer almaktadır.

“Yahudi Kutsal Kitabında Mele-i Âlâ: İlahi Konsey” başlıklı makalesinde Eldar Hasanoğlu, İslamiyet’teki Mele-i Âlâ olgusunu Ortadoğu bölgesinin köklü dini öğelerinden biri olan ve Yahudilikteki karşılığı olarak değerlendirilebilecek İlahi Konsey konusunu Yahudi kutsal metinleri çerçevesinde ele almaktadır. Yazar, bu makalesiyle Yahudilikte İlahi Konsey konusunun açılığa kavuşturulmasına hedeflerken, okuyucuya Yahudi kutsal metinlerinde var olan İlahi Konsey konusunun bir portresini sunmaktadır.

“Hıristiyanlıkta Eskatoloji Mitleri” başlıklı makalesiyle Abdulkadir Kiyak, dünyanın ve insanlığın yok oluşunu ifade eden ancak ikinci bir dünyanın varlığını yalnızca ilahi bir yargılama olarak değil, kurtuluşun ve sonsuz mutluluğun başlangıcı olarak ele alan “eskatoloji” kavramını incelemektedir. Eskatolojik anlatıyı ilk olarak Dinler Tarihi perspektifinden değerlendiren yazar, Hıristiyanlıktaki eskatolojik mitleri kutsal metinler bağlamında dini ve toplumsal dayanaklarıyla ortaya koymaya çalışmaktadır. Yazar, Hıristiyan dünyasında eskatolojik inançlar bağlamında ortak bir inancın olmadığını ifade etmektedir.

“Asala Terör Örgütü ve Terör Faaliyetleri” başlıklı makale Leylanur Çelikağı ve Nejla Günay tarafından kaleme alınmıştır. Leylanur Çelikağı’nın, Nejla Günay danışmanlığında hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilen makale,

Ermeniler tarafından Beyrut'ta kurulan ASALA terör örgütünün kuruluşunu, yapısını, mali kaynaklarını, ilişkilerini, gerçekleştirdiği terör eylemlerini ve Türkiye'nin bu terör eylemlerine karşı aldığı önlemleri ele almaktadır.

Akin Tercanlı tarafından kaleme alınan "Kral Davut ile Golyat İkonografisi Üzerine Karşılaştırmalı Bir Analiz" başlıklı makale, kutsal metinlerde yer alan Hz. Davut ve Golyat mücadelesinin tasvirlerini karşılaştırmalı olarak ele almaktadır. Yazar çalışmasında, Hz. Davut ve Golyat ikonografisinin dinler arasındaki metinsel farklılıklarını ve bu bağlamda açığa çıkan sanatsal izdüşümlerini incelemektedir. Bu bağlamda tasvir sanatları açısından Avrupa'da önemli bir konumda olan bu ikonografik konu, kutsal metinlerde farklı açılardan detaylı olarak yer almaktadır.

"Türkiye'de Din Olgusu Bağlamında Sivil Toplumun İmkânı: Şanlıurfa'daki Sivil Toplum Kuruluşları Örneği" başlıklı araştırma makalesi Deniz Yıldız tarafından kaleme alınmıştır. Çalışmada ilk olarak sivil toplum, sivil toplum kuruluşları ve din ilişkisi eleştirel bakış açısıyla ele alınmaktadır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği tercih edilmiştir. Şanlıurfa ili örnekleminde gerçekleştirilen araştırmada, STK'ların ve yetkilerinin sivil toplum ve din ilişkisine nasıl yaklaşıkları, bu konudaki düşüncelerinin STK'ların faaliyetlerine nasıl yansığı ve İslam toplumunda ne kadar mümkün olduğu tespit edilmeye çalışılmaktadır. Bu bağlamda STK'lar üç kategori altında ele alınmaktadır.

Yukarıda bahsedilen beş makalenin yanı sıra dergimizin bu sayısında bir makale çevirisisi ve bir kitap değerlendirmesi bulunmaktadır. "Conflating The Muslim Refugee and The Terror Suspect: Responses to the Syrian Refugee 'Crisis' in Brexit Britain" (Müslüman Mülteci ve Terör Zanlısını Birbirine Karşıtmak: Brexit Sonrası Suriyeli Mülteci Krizine Tepkiler) başlıklı makale Enes Atakan Çakır tarafından çevrilmiştir. Neil Foley ile James F. Hollifield'in editörlüğünü yaptığı, yakın zamanda yayımlanan "Küresel Göçü Anlamak" adlı kitabın değerlendirilmesi ise Hakan Ömer Tunca tarafından yapılmıştır.

Ortadoğu ve Göç dergisi olarak bu sayımızın ortaya çıkışında çalışmalarıyla katkı sağlayan yazarlarımıza, görüşlerini bildiren hakemlerimize, dergimizin yayılması aşamasında emeği geçen bilim insanlarına teşekkürlerimizi sunuyor ve bu çalışmaların kıymetli okuyucularımıza katkı sunmasını temenni ediyoruz. Saygılarımla...

Dr. Abdullah ALTUNCU

FROM EDITOR

Dear Readers;

The phenomenon of migration, which left its mark on the 21st century, has existed throughout human history. Especially the migration flows experienced in recent years have once again revealed the necessity of conducting qualified studies on this field. In this context, we, as the Journal of Middle East and Migration Studies, include studies on the phenomenon of migration in the axis of the Middle East region. In addition to this, the researches on political, economic, cultural, social and religious developments in the region are also interested topics of the journal. In this issue, we present to the benefit of our esteemed readers the quality studies that are handled from different perspectives within the framework of the Middle East and migration. This issue of the Journal Middle East and Migration Studies has five research articles, a translation article and a book review.

In his article titled " Mele-i Âla in the Jewish Bible: The Divine Council", Eldar Hasanoğlu deals with an Islamic phenomenon of Mele-i Âla, within the framework of Jewish sacred texts. Mele-i Âla can be considered as the Divine Council, which is one of the deep-rooted elements of Judaism. While aiming to clarify the subject of the Divine Council in Judaism with this article, the author presents the reader with a portrait of the subject of the Divine Council in Jewish scriptures.

In his article titled "Eschatology Myths in Christianity", Abdulkadir Kiyak examines the concept of "eschatology", which expresses the extinction of the world and humanity, in a way that the existence of a second world not only as a divine judgment but as the beginning of salvation and eternal happiness. Evaluating the eschatological narrative from the perspective of the History of Religions, the author tries to reveal the eschatological myths in Christianity with their religious and social bases in the context of sacred texts. The author concludes that there is no common belief in the Christian world in the context of eschatological beliefs.

The article titled "Asala Terrorist Organization and Its Terrorist Activities" was written by Leylanur Çelikağı and Nejla Günay. The article produced from Leylanur Çelikağı's master thesis, prepared under the supervision of

Nejla Günay, deals with the establishment, structure, financial resources, relations, terrorist attacks of the ASALA terrorist organization.

The article titled " A Comparative Analysis on The Iconography of King David and The Goliath", written by Akın Tercanlı, compares the depictions of the fight of David and Goliath in the holly texts. The article examines the textual differences of David and Goliath iconography between religions as well as the differences of their artistic depictions that was emerged because of the aforementioned textual differences.

The research article titled "The Possibility of Civil Society in the Context of Religion in Turkey: The Case of Non-Governmental Organizations in Şanlıurfa" was written by Deniz Yıldız. In the first part of the article, the concepts of civil society, non-governmental organizations and religion are discussed in the wain of relationship with each other. In this study, the interview technique, one of the qualitative research methods, was preferred. The case of the research is Şanlıurfa province, one of the cities that is located in the border of Syria. In the article the questions such as how NGOs and their authorities approach the relationship between civil society and religion, how their thoughts on this issue are reflected in the activities of NGOs and how possible it is in the Islamic society tried to be answered.

In addition to the five articles mentioned above, this issue of our journal includes an article translation and a book review. The article titled " Conflating the Muslim refugee and the terror suspect: responses to the Syrian refugee “crisis” in Brexit Britain " was translated by Enes Atakan Çakır. The review of the recently published book "Understanding Global Migration", edited by Neil Foley and James F. Hollifield, was done by Hakan Ömer Tunca.

As The Journal of Middle East and Migration Studies, we would like to thank our authors who contributed with their work to this issue, our referees who gave their opinions, and the academics who contributed to the publication of our journal, and we hope that these studies will contribute to our repected readers.

Regards

Dr. Abdullah ALTUNCU

كلمة رئيس التحرير

المحرر

إلى القراء الأعزاء،

ظاهرة الهجرة، التي تركت بصماتها في القرن الحادي والعشرين، كانت موجودة عبر تاريخ البشرية. خاصةً أن تدفقات المиграة التي شهدتها السنوات الأخيرة كشفت مرة أخرى عن ضرورة اجراء دراسات مؤهلة في هذا المجال. في هذا السياق، نقوم بصفتنا "مجلة الشرق الأوسط والهجرة" بتضمين دراسات حول ظاهرة الهجرة في منطقة الشرق الأوسط. بالإضافة إلى ذلك، تمت مناقشة الأوضاع السياسية والاقتصادية والت الثقافية والاجتماعية والدينية للبلدان المنظمة. في هذا العدد، نقدم لقارئنا الكرام دراسات جيدة التي يتم التعامل معها من وجهات نظر مختلفة في إطار قضايا الشرق الأوسط والهجرة. يحتوي هذا العدد من مجلة الشرق الأوسط والهجرة على خمس مقالات بحثية ومقال مترجم ومراجعة كتاب.

يتناول أدار حسن أوغلو في مقالته التي حملت عنوان "المجمع الالهي في الكتاب المقدس اليهودي" ظاهرة المجمع الالهي في الإسلام، أحد العناصر الدينية المتقدمة في منطقة الشرق الأوسط، والذي يمكن اعتباره معاذلاً له في اليهودية، في إطار النصوص اليهودية المقدسة. بينما يهدف المؤلف إلى توضيح موضوع المجمع الالهي في اليهودية من خلال هذا المقال، يقدم المؤلف للقارئ صورة لموضوع المجمع الالهي في الكتب المقدسة اليهودية.

في مقال بعنوان "الأساطير الأخرى في المسيحية"، يبحث عبد القادر كيكاك في مفهوم "علم الأمور الأخيرة"، الذي يعبر عن انفراط العالم والإنسانية، ولكنه يعتبر وجود العالم الثاني ليس فقط حكماً إلهاً بل بداية الخلاص والسعادة الأبدية. بتقييم السرد للعلم الآخروي من منظور تاريخ الأديان ، يحاول المؤلف الكشف عن الأساطير الأخرى في المسيحية بقواعدها الدينية والاجتماعية في سياق النصوص المقدسة. يذكر المؤلف أنه لا يوجد إيمان مشترك في العالم المسيحي في سياق المعتقدات الأخرىوية.

المقال بعنوان "منظمة ASALA الإرهابية وأنشطتها الإرهابية" بقلم ليلى نور شليكاغ ونجلی غوناي. المقال الذي تم إنتاجه من إطار الماجستير الليالي نور شليكاغ ، التي تم إعدادها تحت إشراف نجلاء غوناي ، يتناول إنشاء منظمة ASALA الإرهابية التي أسسها الأرمن في بيروت وهيكلتها ومواردها المالية وعلاقتها وأعمالها الإرهابية ، والإجراءات التي اتخذتها تركيماً ضد هؤلاء الإرهابيين.

تناول المقالة التي تحمل عنوان "تحليل مقارن حول أيقونية الملك داود وجالوت" بقلم أكين ترجانلي صور الصراع بين سيدنا داود وجالوت في النصوص المقدسة. يفحص المؤلف في عمله الاختلافات النصية بين بيانات سيدنا داود وجالوت الأيقونية والإسقاطات الفنية التي تظهر في هذا السياق. في هذا المجال، فإن هذا الموضوع الأيقوني، الذي يحتل مكانة مهمة في أوروبا من حيث فنون التصوير، مدرج في النصوص المقدسة بالتفصيل من زوايا مختلفة.

المقال الباحثي بعنوان "إمكانية المجتمع المدني في شانلي أورفا" بقلم دنيز يلدز. في الدراسة أولاً، تمت مناقشة العلاقة بين المجتمع المدني والمنظمات غير الحكومية والدين من وجهة نظر نقية. في هذه الدراسة، تم تفضيل أسلوب المقابلة، وهو أحد أساليب البحث النوعي. في البحث الذي تم إجراؤه في عينة مقاطعة شانلي أورفا، تم محاولة تحديد كيفية تعامل المنظمات غير الحكومية وسلطاتها مع العلاقة بين المجتمع المدني والدين،

وكيف تتعكس أفكارهم حول هذه القضية في أنشطة المنظمات غير الحكومية ومدى إمكانية ذلك المجتمع الإسلامي. في هذا السياق، يتم تصنيف المنظمات غير الحكومية تحت ثلاث فئات.

بالإضافة إلى المقالات الخمس المذكورة أعلاه، يتضمن هذا العدد من مجلتنا ترجمة مقالة ومراجعة كتاب. تمت ترجمة المقال الذي يحمل عنوان (الخلط بين اللاجئ المسلم والمشتبه به في الإرهاب: ردود الفعل على أزمة اللاجئين السوريين بعد خروج بريطانيا من الاتحاد الأوروبي)* على يد أنس آتكان جاكر. وقام حاقان عمر تونجا بتقييم الكتاب المنشور مؤخراً "فهم الهجرة العالمية"، الذي حرره نيل فولي وجيمس ف. هوليفيلد.

بصفتنا "مجلة الشرق الأوسط والهجرة"، نود أن نشكر مؤلفينا الذين ساهموا بعملهم في ظهور هذا العدد، وحكامنا الذين قدموا آرائهم، والباحثين الذين ساهموا في نشر مجلتنا. ونأمل أن تكون هذه الدراسات سوف تساهم في فرائنا الكرام.

مع تحياتنا.....

د. عبد الله التونجو

المحرر